

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף לה.

בדין רואה את האויר, עי' מרדכי כמה פרטי דינים בזה, ומה שתלה הדברים במחלוקת רש"י ור"ת, ומה שכתב שדין זה רק בתפילין של יד ולא בש"ר, ועי' שואל ומשיב ח"ב כט'

וגוייתא לגוייתא, עי' במעדני יו"ט ותועפות ראם על הרא"ש אי גרסינן ליה, ועי' שו"ת הרמ"ע מפאנו סי' קז'.

תיתורא, עי' הדעות השונות בראשונים מהו התיתורא ולרוב הדעות הוא החלק שתחת הבתים, ועי' מחלוקת רש"י ותוס' אם הוא עור אחד עם הבתים או עור נפרד, ועי' ב"י נידון האם גם החלק העליון שעליו ניתן המכסה חשיב תיתורא, וכן נידון באחרונים האם לתיתורא דין כמו הבתים עצמם או לא, עי' שו"ע הרב ושבה"ל ג' ג'.

מעברתא הלל"מ ומהי מעברתא, עי' רש"י ותוס', ובכס"מ על הרמב"ם תפילין ג' א'.

ש' של תפילין הלל"מ, וערש"י לקמן ע"ב ובשבת כח: ועירובין צז. שגם ד' ו-י' של תפילין הם הלל"מ, ועי' תוס' בע"ב מה שהקשו עליו, ועי' ר"ן שבת סב. ובב"ח או"ח קנד' א'.

בצורת הש' עי' תוס' ובב"י לב' מב' מה שהביא מהגהת סמ"ק, ועי"ש עוד.

וצריך שיגיע חריץ למקום התפר, עי' רש"י ורמב"ם תפילין ג' יא' דקאי על החריץ שבין הבתים, ועי' רא"ש סי' ח' דפי' דקאי אחודא של ש'.

קולמסא בדיק לה, ובפשטות הכוונה דאף שיש נקב כל שאינו מעכב את הכתיבה לא פסילוכ"כ בב"ח לב' י', אמנם הטל שם סק"ז כתב דהדיו סותם, ודין נקב כזה המחלק את האות לשתיים אי מעכב, עי' מ"ב סעי' יג' ד"ה האות, וחזו"א או"ח ח' ח'.

שחורות, ועי' ראשונים דמצד נוי תפילין עושים גם את הבתים והתיתורא והקציצה שחורים, ובענין שחורות הרצועות וכו' עי' טוש"ע או"ח לג' בנו"כ, מ"ב ובאור הלכה שם.

תפילין מרובעות הלל"מ ובגדר הריבוע, עי' רש"י ותוס', ועי' דרכי משה לב' אי יש ענין לרבע גם בגובה, עד היכן יש לדקדק בריבוע עי' טוש"ע לב', ועי' עמק ברכה תפילין ד'.

דעבידא כאמגוזא, עי' רש"י, וברמב"ם תפילין ד' ג' נראה דהוא דין פסול נוסף עי' ח"י הגר"ח שלח, ועי' ח"י הגר"ח"ק על מסכת תפילין א' יח', ובח"י הגר"ח"ז כאן.

נפסקו שתיים כשירות שלוש פסולות וכו' כל המשך הסוגיא, לרש"י קאי על עור הבתים של תש"ר, ולרמב"ם תפילין ג' יח' קאי על התפירות, ועי' טוב"י לג' באור הסוגיא, עי' באור הגר"א לג' ו-ו', ועי' באור הלכה ד"ה ליחוש.

ע"ב

שתהא קשירה תמה, עי' רש"י בי' פירושים, ועי' פרמ"ג משב"ז ו' נ"מ ביניהם אם ניתן לקשור אחר היקף ראש וקיבורת שאין בעיה של נוי, ועי' שו"ת הרשב"א א' אלף קכג' שלשני הפי' אסור, וברא"ש כאן הביא מחלוקת בזה, עי' תרומה"ד מז' ודרכי משה לג' ד

התם תשמישי מצוה נינהו אבל הכא דתשמישי קדושה נינהו לא, ומה שבלולב הדס וערבה וכן שופר אף דתשמישי מצוה נינהו גרדומיהן פסולים?, עי' בהגהות הרד"ל על הנמו"י דאלו שיעורם דרבנן, ועי' קוב"ש ח"ב כד', ושו"ת חת"ס יו"ד רנו', ובית שלמה א'.

בשיעור רוחב הרצועה וכו', עי' תודה וכמה, ועי' חזו"א או"ח ד' א' דהוא דרבנן, ועי' שפת אמת שבת סב. דהוא לעיכובא, ועי' טוב"י סו"ס כל'.

רבה קטר להו ופשיט וכו', רב אחא בר יעקב קטר להו וכו', מר בריה דבנא עביד כדידן, ועל מה אזלי על תש"ר או תש"י, עי' רש"י, רמב"ם תפילין ג' יב' וכס"מ שם, מרדכי, ובאור הגר"א כל' כ"כג'.

קשר של תפילין הלל"מ, עי' רש"י ותוס', ועי' ח"י מרן ר"ז הלוי תפילין ג' טז' בדעת התוס' דאף שהלל"מ שצריך להיות צורת ד' אין דין אות וכתובה, ועי' רמב"ם ג' א' ואור שמח שם.

ונוייהן לבר, עי' רש"י כאן ב' פירושים, וע"ע רש"י ותוס' עירובין צז'.

איהפכא ליה רצועה וכו', ע"ע מועד קטן כה., ועי' רא"ש סי' יב' ושו"ע כל' במג"א ופרמ"ג ועי' אליה רבה.

קשר של תפילין צריך שיהא למעלה, ברש"י הביא דקאי אתש"ר, ועי' רא"ש שהביא פי' רב עמרם דקאי אשל יד, ועי' ב"י כל' ב'.

משעת הנחה ועת שעת קשירה, ומתי מברכים למעשה, עי' ב"י סי' כה' לענין תפילין של יד שמברך אחר הנחה קודם קשירה, ולענין תש"ר עי' רמ"א סעי' ח' ובאור הגר"א שם אות כה', ועי' טז' שם סק"ז מה שהקשה מביעור חמץ, ותי' המהר"ש קלוגר שם.

תוד"ה משעת הביאו דעת ר"ת ודעת רבי אליהו מה הכוונה משעת קשירה, ועי' תוס' רא"ש שהביא שיטת רבינו שמשון בזה לחלק בין יד לשל ראש, ועי' קרן אורה, ועי' באחרונים שדנו הרבה בזה אי המצוה הקשירה או שיהא מונח, והביאו ראיות לכאן ולכאן, עי' חת"ס או"ח רא', ומהר"ם שיק או"ח טו', ועי' גליוני הש"ס על הירושלמי זרעים א' מד'.

לע"נ מרת אביבה בת הגאון רבי משה זצ"ל נלב"ע ה' תשרי תשעח'
להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת
הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"נ מידי יום.